

Силабус курсу

Підприємництво

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Менеджмент»

Рік навчання: 1, Семестр: 1

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д-р екон. наук, професор Птащенко Олена Валеріївна

Контактна інформація

o.ptashchenko@wunu.edu.ua +38 066 302 46 22

Опис дисципліни

Мета викладання дисципліни «Підприємництво» полягає у формуванні в студентів системи теоретичних знань і практичних навиків з філософії підприємництва, розуміння логіки та організації підприємницької діяльності, типології підприємництва, технології створення власної справи, ролі партнерських зв’язків і взаємодій та їх визначального впливу на розвиток суб’єктів підприємницької діяльності, ресурсного забезпечення, оцінки та аналізу результативності підприємницької діяльності, соціальної відповідальності бізнесу та ділової етики.

Дисципліна «Підприємництво» є такою, що опирається на навчальний матеріал суміжних курсів теоретично-прикладного характеру, об’єднує цей матеріал в єдиний комплекс економічних знань. Студенти в процесі вивчення дисципліни з’ясовують для себе роль підприємництва у функціонуванні національної економіки.

Вивчення курсу «Підприємництво» передбачає наявність систематизованих та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	Теоретичні засади підприємництва	Розуміння природи підприємництва як напряму провадження господарської діяльності в умовах трансформації економічних систем. Опанувати знаннями теоретичних зasad організації підприємницької діяльності, її цілі, принципи, функції в умовах інноваційної економіки та посилення цифровізації економічних	Тести, дискусія, аналітичні оцінки модерація

		процесів. Засвоїти методики розрахунку інноваційної спроможності країни та суб'єкта господарювання; законодавчо-нормативні акти, які регулюють підприємницьку діяльність. Опанувати Концепцію сталого розвитку, засвоїти її функції і завдання, переваги щодо організації підприємництва на засадах циклової економіки та принципів соціальної відповідальності бізнесу.	
2 / 2	Види підприємництва	Набути знань і навичок в сфері застосування класифікаційних методів при вивченні видів підприємництва на ринку товарів, цінних паперів і робочої сили. Опанувати методики оцінювання виробничого, торговельного, біржового підприємництва.	Тести, опитування
2 / 2	Організація підприємницької діяльності	Опанувати знаннями у сфері організації підприємницької діяльності в частинах організаційно-правових форм підприємництва, типології підприємницьких структур за різними класифікаційними ознаками (суб'єкти господарювання, суб'єкти підприємництва). Набути навичок класифіковати суб'єкти господарювання в групах мікро-, середнього та великого підприємництва). Знати Господарський та Цивільний Кодекси України в частині організації підприємницької діяльності. Набути практичних компетенцій в сфері відкриття та реєстрації підприємницької діяльності в т.ч. в Дія Сіті. Уміти підготувати засновницькі документи та здійснити реєстраційні процедури при заснуванні власної справи.	Тести, кейси
4 / 2	Управління підприємницькою діяльністю	Засвоїти теоретико-методичні основи управління підприємницькою діяльністю в частині застосування принципів і методів, функцій, обґрунтування вибору організаційної структури управління (в т.ч. функціональних підрозділів, зокрема маркетингового). Засвоїти процеси планування підприємницької діяльності, вміти розробляти оперативні, тактичні та стратегічні плани. Розуміти сутність бізнес-планування у започаткуванні нового бізнесу та для реалізації інвестиційних цілей. Набути практичних компетенцій для підготовки бізнес-плану, його обґрунтування і презентації інвесторам. Освоїти методичні підходи для розрахунку показників бізнес-плану за розділами (план виробництва, маркетингу, фінансовий). Засвоїти функціональні області маркетингової діяльності в підприємництві.	Тести
4 / 2	Кадрове забезпечення та оплата праці в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері формування персоналу, складання штатного розпису. Знати категорії персоналу, його склад та структуру. Засвоїти методичні підходи в оцінюванні ефективності використання персоналу. Знати методику розрахунку показників продуктивності праці, нормування, розрахунок норм праці. Набути практичних навиків організації оплати праці, тарифної і безтарифної систем, методику розрахунку заробітної плати за різними системами. Опанувати системою мотивації праці. Знати державне регулювання оплати праці.	Тести, задачі, опитування
4 / 4	Матеріальні ресурси	Набути теоретико-методичних знань в частині формування та ефективного використання матеріальних ресурсів, їх видів та матеріально-речового складу. Розуміти сутність основних та	Тести, задачі

	підприємницькій діяльності	оборотних засобів, зношення та перенесення ними вартості. Знати класифікацію основних та оборотних засобів. Вміти нараховувати амортизацію різними методами. Освоїти методичні підходи при розрахунку показників ефективності використання основних та оборотних засобів.	
1 / 2	Нематеріальні ресурси в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в частині нематеріальних ресурсів: поняття, складу та ролі у забезпеченні ефективності підприємництва. Засвоїти поняття інтелектуальної власності, об'єктів і суб'єктів прав інтелектуальної власності, її розуміння як товару та нематеріального активу. Набути знання щодо об'єктів інтелектуальної власності їх правового захисту. Опанувати методики оцінювання вартості торгових марок. Засвоїти особливості формування та використання інтелектуальної власності при здійсненні маркетингової діяльності.	Тести, задачі
1 / 2	Фінансові ресурси та інвестиції в підприємницькій діяльності	Розуміти сутність фінансових ресурсів, їх видів, складу та джерел забезпечення. Набути знання щодо суті, складу, видів інвестицій (реальні та фінансові), необхідності інноваційно-інвестиційної діяльності у розвитку підприємницьких структур. Засвоїти методики розрахунку показників ефективності інвестиційних проектів: чиста приведена вартість (NPV), індекс прибутковості (PI), період окупності (PBP), точка беззбитковості (BEP).	Тести, задачі
2 / 2	Якість продукції та її забезпечення в підприємництві	Опанувати теоретичними знаннями в частині забезпечення якості продукції, основ стандартизації та сертифікації. Засвоїти типи стандартів (міжнародні, національні, приватні). Ознайомитися із професійними організаціями в галузі управління якістю та можливостями імплементації систем управління якістю та безпечністю продукції НАССР. Набути знань щодо імплементації міжнародних систем управління якістю і безпечністю продукції в зв'язку з передбачуваним вступом України в ЄС	Тести, задачі
2 / 2	Витрати та ціноутворення в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері управління витратами в підприємницькій діяльності. Розуміти сутність економічних та бухгалтерських витрат. Набути знань щодо економічної природи поточних та операційних витрат, маркетингових витрат. Набути практичних навиків укладання калькуляції та кошторисів витрат. Вивчити підходи до ціноутворення. Опанувати методикою формування і розрахунку оптових та роздрібних цін. Вивчити маркетингові підходи в ціноутворенні.	Тести, задачі
3 / 2	Ефективність підприємницької діяльності	Засвоїти теоретичні підходи в оцінюванні результативності та ефективності підприємницької діяльності (в т.ч. в сфері маркетингової діяльності). Набути практичних компетенцій в методичних підходах до розрахунку: 1) показників результативності підприємницької діяльності (дохід від реалізації продукції (товарів, послуг); чистий від реалізації продукції (товарів, послуг); прибуток; чистий прибуток); 2) в оцінюванні впливу маркетингової діяльності на результативні показники. Знати економічну сутність та методичні підходи до розрахунку прибутку (валовий, чистий), рентабельності	Тести, задачі

		(виробництва, продаж, продукції).	
3 /2	Соціальна відповідальність бізнесу	Знати Концепцію соціальної відповідальності бізнесу, її принципи та напрями реалізації. Розуміти її роль для формування іміджу суб'єкта підприємницької діяльності.	Тести, дискусії

Літературні джерела

1. Богдан Н. М., Писаревський І. М., Погасій С. О. Управління якістю туристських послуг : підручник.[за заг. ред. І. М. Писаревського]. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 340 с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Економіка і бізнес : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
4. Економіка підприємництва : підручник / за ред. Л.В. Фролової. Одеса : Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
6. Карпюк Г.І. Основи підприємництва : навч. посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ, 2021. 108 с.
7. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
8. Михалюк Н.І. Планування діяльності підприємств : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 620 с.
9. Основи економічної грамотності та підприємництва: навч. посібник / Алєксєєва С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценок І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О., Орлов В.Ф., Сохацька Г.В. Житомир : Полісся, 2021. 248 с.
10. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України URL: <http://www.drs.gov.ua>
11. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572с.
12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
13. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності : підручник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
14. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку» від 21 серпня 2019 р. № 686-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80%D1%82#Text>
15. Фінансування заходів, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку в Україні: чотири ключові фактори успіху. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/news/finansuvannya-zakhodiv-spryamovanykh-na-dosyahnennya-tsiley-staloho-rozvityku-v-ukrayini-chotyry-klyuchovi-faktory-uspiku>
16. Цілі сталого розвитку та Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
17. Якість і безпечність харчової продукції традиційних та інноваційних технологій : підручник / І. В. Сирохман [та ін.] ; за ред. заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра техн. наук, проф. І. В. Сирохмана. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 503 с.
18. Kotler, P. (2002). Marketing management (11th ed.). Hoboken: Prentice Hall.
19. Kotler, P., Kartajaya, H., & Setiawan, I. (2016) Marketing 4.0: Moving from traditional to digital. Somerset: Wiley.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Підприємництво» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; аналітичні звіти, доповіді за темою заняття; презентації результатів виконаних студентами завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; інші види індивідуальних та групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Для виконання усіх видів завдань та проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни, про які викладач повідомляє студентів на початку вивчення дисципліни. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих або електронних джерел інформації під час проведення поточного контролю знань та модульних робіт та заборонено. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, якому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання практичних завдань, у яких передбачається проведення аналітичних розрахунків.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання закордоном, закордонне стажування, карантин, воєнний стан) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету шляхом виконання завдань, розміщених у системі дистанційного навчання ЗУНУ Moodle.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	Разом
20%	20%	20%	20%	100%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих впродовж 1-7 занять (за 1-5 теми). Оцінювання за 100-бальною шкалою (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	1.Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих впродовж 8-15 занять (за 6- 12 теми). Оцінювання за 100-бальною шкалою (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань під час тренінгу. Оцінювання за 100-бальною шкалою.	Самостійна робота. Оцінка за записання тез доповіді по тематиці самостійної роботи	Оцінка визначається як середнє арифметичне оцінок отриманих за виконання попередніх завдань модулів
2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 1-5 і включає: 10 тестів по 4 бали = 40 балів; два завдання 60 балів (2 по 30 балів). Оцінювання за 100-бальною шкалою.	2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 6-12 і включає: 10 тестів по 4 бали = 40 балів; два завдання 60 балів (2 по 30 балів). Оцінювання за 100-бальною шкалою.			

Шкала оцінювання:

За школою університету	За національною школою	За школою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)